

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Hypotyposis, Descriptio Mutilorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Epitaphio. *A synthon, uo-
mae proton.*

Defertor patris, inimici cliens, vxoris man-
cipium, non stenuisti patrem, non quaeruisti,
sic inimico placuisti.

Concessio.

De vestali accusata, quod scripsisset hunc
versum:

*Felices nupta, moriar, nisi nubere dulca
est.*

Vixit modestè, castigatè. Non illi cultus
luxuriosior: non conueratio cum viris licen-
tior. Vnum crimen vobis confiteor: ingen-
ium habet. Quidni inuideat Cornelii? Quid
ni illi, quae Catonem peperit! Quidni Sacer-
dotes parentibus?

Hypotyposis.

De reo occiso in conuiuio à Flaminto. In-
ter temulentas reliquias sumptuosissimæ cœ-
næ, & fastidiosos sub ebrietate cibos, modò
excisum caput humanum fertur, inter purga-
menta, & iactus cœnantium, & sparsam in
conuiuio scobem humanus sanguis euer-
ritur. Si quis autem est, iudices, qui desi-
deret, vt Prætoris referam crudelitatem,
quot præter hunc ingulauerit, quot innox-
ios damnauerit, quot carcere incluserit: huic
ego me satis facturum polliceor. Vno conui-
uio, cum sua prætura rem euoluam, insti-
tuuntur ab isto in pronincia epulæ, & mag-
nifico apparatu extruitur conuiuium, distin-
guuntur argenteis poculis aurea.

Quid multa? è carcere in conuiuium præ-
toris, cui stupenti misero meretrix aridet,
interim virgæ promuntur, & victima crude-
litate ante mensam, ac Deos trucidatur.
Miserum, imperij Romani terrore iustissi-
mò qui crudelitate superasti omnes tyran-
nos, soli tibi inter epulas voluprati fuit mori-
entium gemitus.

Hic vltimus apparatus cœnæ fuit. In eo-
dem triclinio video Prætozem, amatorem,
scorta, cardes Meretricis, Prætoris, Prætor pro-
uinciae imperat. In conuiuio constituitur ca-
tenatus: qui cum languentes Prætoris istius
aspexit oculos, existimans ipsum Prætoris be-
neficium dimitti, gratias istagere, & vtrif-
que manibus mensam tenent. Dij, inquit, im-
mortales tibi parem gratiam referant. Qui-
cunque in eodem triclinio accubabat, alius
vberim demisso capite flebat: alius auerte-
bat ab illa crudelitate oculos: alius ridebat,
quo gratior esset meretrici. Hic iste inter va-

rios conuiuuarum vultus submoueri iubet:
miserum stare ad præbendas ceruices immo-
tam. Interim distinguitur moriapoculis: nec
sobrii quidem carnificis manu, ciuis Roma-
nus occisus est. Non peto, quo minus securi
percutiatur: illud rogo, legi potius, quam
scorto cadat. Memento terrorem imperio
quæri, non oblectamenta mulierculis. Quid
ego nunc referam, iudices, ludorum genera,
saltationes, & illud dedecoris certamen,
Prætor ne se mollius moueret, an mere-
trix?

Exsurgite nunc Bruri, Horatii, Decij, & cæ-
tera decora imperij. Vestri faeces, vestra
seures, in quantum, Prò bone Iupiter! de-
decus reciderunt. Istis obscenæ puellæ io-
cantur. Quid si per Deos immortales, nullo
solemni die, populo inspectante, in foro
conuiuium habuisset, non minuisse maiesta-
tem imperij nostri. Atqui, quid interest
conuiuium in forum, an forum in conuiui-
um attrahas? (Deinde descripsit qualiter in
foro decolletur,) Ascendit prætor tribunal
inspectante prouincia, noxiæ post terga ligā-
tur manus, statim inrento, ac tristi omnium
vultu, fit à præcone silentium. Adhibentur
deinde legitima verba, canitur ex altera par-
te classicum. Nunquid vobis videor de-
scribere conuiviales iocos? Heu! quam dissi-
milis exitus iniurijs adest. Accusauit te: quis?
iudicauit te: quis? te Prætor damnatum pro-
nuntiauit: occidit meretrix.

Descriptio mutilorum.

Huic caeci innitentes baculis vagantur, *Sexti Seneca*
huic trunca brachia circumferuntur, huic con-
uulsi pedum articuli sunt, & torti tali, *lib. 10.*
huic elisa crura, illius immolatis pedibus, *cont. 3. p.*
erutibusque foemina contudit: aliter in quem-
que *12. nu. 40.*
amputat, alterius enervat: alium distorquet,
alium delumbat, alterius diminutas sca-
pulas in deforme tuber extundit, & nihil in
crudelitate captat. Produc age dum famili-
am semiuam, tremulam, debilem, cœ-
cam, mancam, famelicam, ostende nobis ca-
ptiuos tuos volo, in hercules, nosse illum spe-
cum tuum, illam humanarum calamitatum
officinam, illud infantium hospitalium, sua
cuique calamitas, tanquam ars assignatur.
Huic recta membra sunt, & si nemo obster-
natura, proceritas micabit, ira frangatur,
vt humo se allevare non possit, sed pedum,
crurumque resolutis vertebis reptet:
huic

Y y 2

huic extirpentur radicitus : huic speciosa fa-
cies est: potest formosus mendicus esse; Re-
liqua membra inuolida sint, vt fortunæ ini-
quitas in beneficia sua fauentis, magis homi-
num animos peruellat. Sine satellitibus ty-
rannus calamitates humanas dispensat.

Gradatio mixta, cum Epanodo.

Cornelij Hispani P.
11. cont. 1.
n. 30.
Homo est: non vis ali hominem? Cuius est:
non vis ali ciuem? amicus est: non vis ali a-
micum: propinquus est: non vis ali propin-
quum? sic peruenitur ad patrem. Homo
est, cuius est, amicus est, propinquus est.
Ergo non erit vitium porrexisse supem, nisi
dixero pater est.

Pempeij Sileni p.
14 n. 10.
l. 1. cont. 2.
Tu Sacerdos: quid si tantum captus: quid si
tantum prostituta: quid si tantum homicida:
quid si tantum rea fuisses?

Interrogatio.

Argentar. sen lib 1.
cont. 1 p.
n. 50.
Accessit, inquit, ad me pater obrutus, for-
didus, tremens, deficientibus membris: roga-
uit alimenta. Interrogavos, iudices, quid
facere oporteat? Nam istum non interro-
go: scit quid facturus sim: nam patrem, vt al-
teri patri faciam iniuriam, alteri inuidiam.
Cum veruisset me alimenta prestare, si qua
est fides, non putavi illum ex animo vetare.
Lenocinatur, inquam, gloriæ meæ, vt videar
etiam prohibitus aluisse.

Ad significandum fratrem edium

Emphasis.

Syriac. li. 1.
p. 13. n. 20.
cont. 1.
Vos, iudices, audite, quam valde egerim,
fratrem rogavi.

*Figura constans obscuris sententijs
per Metonymiam.*

Fulvij Sparfi Sene-
ca p. 14. n.
10. l. 1. cont.
2.
Quid inclusa feceris, nec querere debemus,
nec scire possumus.

Epistrophe nobilis cum Antithesi.

Cornelij Hist. cont.
2. p. 14. n.
10. l. 1.
Sacerdoti pro libertate vota facienda sunt:
captiuæ mandabitur: pro pudicitia vota
facienda sunt: prostituta mandabitur: pro
militibus vota facienda sunt: isti manda-
bitur: Id enim deerat, vt templa eas recipere,
quas, aut carcer, aut lupanar eiecit.

Antith.

Mento Se.
nec. cont. 2.
p. 14. li. 1. n.
30.
Non potest in ea sperari Sacerdos, in qua
sperari meretrix potest: Alijs oculis virginem
leno æstimat, alijs pontifex.

Paralepsis cum descriptione, &

Apostop. si.

Describam aunc ego pendentem fluctibus.

carcerem, & catenas macie mea laxatas, & detritam lateribus meis conficiam malorum carinam, & obrutam perennibus tenebris feralis loci cruentam cœcitatem? Ista vero, si quid pudoris habeo, tacenda sunt.

*Prosopœia, cum Hypotyposi,
& reticentia.*

Non dignum illud spectaculum latronibus erat, cum pater, filiiisque de vinculis contenderent, & sibi quisque carcerem vindicaret. Ego iam visu defendebam meum, & in his annis tam maturam mortem asserbam. At ille contra, ego te in calamitatibus deseram? Ego alligatum relinquam: & quodammodo ad matrem redibo, quæ misera desiderio tui dies, noctesque fletibus iungit, quæ vivere sine te non potest? Non dicebat tamen omnia, & cum assiduus plangens, & irrequietas diceret lachrymas, adiciebat, iam pater cœca est, fortasse si redieris, videbit. In summa, non recedo: fas est me etiam inuitis parentibus bene facere. Non recedo, si perseveras, demus piratis lucrum. Aut vicarius ero, aut comes. Quantum inter hæc fleuit? Quandiu cecidit oculos suos? Si perseverassem, deos ex cœcaueram. Obstupuerunt pietate tanta, etiam latrones, & per immobiles ante vultus fletus cucurrit. Non tenuissent fortasse iuuenem, nisi redempturos parentes talem filium credidissent. Ipse in se transtulit ferreos nexu, & hilarior alligatus est filius, quam solutus est pater. Supremum tamen, & nefas in æternum, me iam catenatis manibus amplexus, postquam mei cura discesserat, matrem, inquit, tibi per hæc merita commendo. Tu illam tuere, defende, ama, ne relinquas sic paria faciemus.

Abacta est à perituro prima mater, & modo sedula ministeria seruorum repente mutata sunt in mortis officia. Detrahuntur tremantibus velamenta membris, & vt grassaturas manus totum corpus admitteret, nudatur miserabilis, ac defendenda macies. Toto deinde tenditur toro, & ad immobilem, rigidamque patientiam per omnia lectuli spacia duraturus exponitur. Accipit carnifex ille telum, non quo dextra statim torum vulnus imprimeret, sed quod leuiter, paulatimque descendens, animum in confu-